

Наредба № 17

на БНБ

от 29 март 2018 г.

за паричната и лихвената статистика и статистиката на финансовите сметки

(Обнародвана в „Държавен вестник“, бр. 33 от 17 април 2018 г.;
изм. и доп., бр. 73 от 2018 г.; изм. и доп., бр. 21 от 2020 г.)

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (Доп. – ДВ, бр. 73 от 2018 г.) С тази наредба се определят редът и начинът за предоставянето на информация на Българската народна банка (БНБ), необходима за съставянето на паричната и лихвената статистика, статистиката на междубанковия паричен пазар и на валутния пазар и статистиката на финансовите сметки на страната.

Чл. 2. (1) За целите на паричната статистика информация се предоставя от следните местни лица:

1. банките и клоновете на чуждестранни банки, извършващи дейност на територията на страната;
2. фондовете на паричния пазар;
3. други депозитни институции.

(2) Информация по реда на този член подава и БНБ.

Чл. 3. За целите на лихвената статистика информация се предоставя от следните местни лица:

1. банките и клоновете на чуждестранни банки, извършващи дейност на територията на страната;
2. други депозитни институции.

Чл. 3а. (Нов – ДВ, бр. 73 от 2018 г.) (1) За целите на статистиката на междубанковия паричен пазар информация се предоставя от банките и клоновете на чуждестранни банки, извършващи дейност на територията на страната.

(2) За целите на статистиката на валутния пазар информация се предоставя от следните местни лица:

1. банките и клоновете на чуждестранни банки, извършващи дейност на територията на страната;
2. Българската народна банка.

Чл. 4. За целите на статистиката на финансовите сметки информация се предоставя от следните местни лица:

1. държавни институции;
2. управляващите дружества – за управляваните от тях колективни инвестиционни схеми, учредени като инвестиционни дружества и договорни фондове, различни от фондовете на паричния пазар;
3. инвестиционните дружества от затворен тип, които се управляват от собствени управителни органи;
4. пенсионноосигурителните дружества;
5. фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, наричани за краткост „пенсионни фондове“, в т.ч. фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване: универсални и професионални пенсионни фондове и фондовете за допълнително доброволно осигуряване: доброволни пенсионни фондове и доброволни пенсионни фондове по професионални схеми;
6. застрахователите и презастрахователите;
7. небанковите финансови посредници, специализирани в кредитиране, с изключение на лизинговите дружества;
8. дружествата със специална инвестиционна цел, чиято основна дейност е секюритизация на вземания;
9. дружествата, чиято основна дейност е финансов лизинг;
10. дружествата, чиято основна дейност е факторинг;
11. фондовете на паричния пазар.

Чл. 5. Институциите по чл. 2, чл. 3 и чл. 4, т. 2–11 предоставят информация на консолидирана основа с клоновете си в страната. Не се допуска предоставяне на обобщена информация с дъщерни дружества и/или с клонове на институциите в чужбина.

Глава втора **СТАТИСТИЧЕСКА ОТЧЕТНОСТ**

Раздел I **Парична статистика**

Чл. 6. (Изм. – ДВ, бр. 21 от 2020 г.) Институциите по чл. 2, ал. 1, т. 1 и 3 отчитат месечно чрез статистически форми пред БНБ:

1. размер на активите от баланса в структура по първоначален матурирент, валута, географска област и институционален сектор на контрагента за следните инструменти: парични средства в каса, депозити, репосделки, кредити, дългови ценни книжа, акции и други капиталови инструменти, акции и дялове на фондове на паричния пазар, акции и дялове на инвестиционни фондове, нефинансови активи и други активи;

2. размер на пасивите от баланса в структура по първоначален матурирнет или период на предизвестие, валута, географска област и институционален сектор на контрагента за следните инструменти: депозити, репо сделки, кредити, издадени дългови ценни книжа, капитал и резерви и други пасиви;

3. размер на допълнителни позиции към баланса в структура по валута, географска област и институционален сектор на контрагента за следните инструменти за актива и пасива: вътрешногрупови депозити, репо сделки и кредити, както и синдикирани кредити;

4. размер на вземанията по кредити в структура по първоначален матурирнет, валута, географска област и институционален сектор на контрагента, както и според формата на предоставяне (включително кредити, предоставени чрез кредитни карти в безлихвен гратисен период и извън безлихвен гратисен период), качеството и целта на използване на кредита;

5. размер на вземанията по кредити в структура по остатъчен матурирнет и срок до следваща промяна на лихвения процент, валута и качество на кредита, както и по географска област и институционален сектор на контрагента;

6. размер на други активи и други пасиви в структура по вид, валута, географска област и институционален сектор на контрагента;

7. размер на начислените лихви по видовете активи и пасиви в структура по валута, географска област и институционален сектор на контрагента;

8. прекласификации по инструментите от актива и пасива от баланса в структура по първоначален матурирнет или период на предизвестие, валута, географска област и институционален сектор на контрагента;

9. прекласификации по допълнителните позиции към баланса в структура по валута, географска област и институционален сектор на контрагента;

10. прекласификации на вземанията по кредити в структура по първоначален матурирнет, валута, географска област и институционален сектор на контрагента, както и според формата на предоставяне (включително по кредити, предоставени чрез кредитни карти в безлихвен гратисен период и извън безлихвен гратисен период), качеството и целта на използване на кредита;

11. прекласификации на други активи и други пасиви в структура по вид, валута, географска област и институционален сектор на контрагента;

12. прекласификации на начислените лихви по видовете активи и пасиви в структура по валута, географска област и институционален сектор на контрагента;

13. отписвания на вземанията по кредити в структурата на баланса по първоначален матурирнет, валута, географска област и институционален сектор на контрагента;

14. отписвания на вземанията по вътрешногрупови и синдикирани кредити в структура по валута, географска област и институционален сектор на контрагента;

15. отписвания на вземанията по кредити в структура по първоначален матурирнет, валута, географска област и институционален сектор на контрагента, както и според формата на предоставяне (включително по кредити, предоставени чрез кредитни карти в безлихвен гратисен период и извън безлихвен гратисен период), качеството и целта на използване на кредита;

16. корекции в стойността на инструментите от актива и пасива от баланса в структура по първоначален матурирнет или период на предиизвестие, валута, географска област и институционален сектор на контрагента;

17. корекции в стойността на допълнителните позиции към баланса в структура по валута, географска област и институционален сектор на контрагента;

18. корекции в стойността на вземанията по кредити в структура по първоначален матурирнет, валута, географска област и институционален сектор на контрагента, както и според формата на предоставяне (включително по кредити, предоставени чрез кредитни карти в безлихвен гратисен период и извън безлихвен гратисен период), качеството и целта на използване на кредита;

19. корекции в стойността на други активи и други пасиви в структура по вид, валута, географска област и институционален сектор на контрагента;

20. продажби на кредити в структура по географска област и институционален сектор на насрещната страна по сделката, по първоначален матурирнет, цел и форма на предоставяне и на кредита, както и според географската област и институционалния сектор на кредитополучателя; изрично се посочват и продажбите на задбалансово отчитаните кредити;

21. покупки на кредити в структура по географска област и институционален сектор на насрещната страна по сделката, по първоначален матурирнет, цел и форма на предоставяне и на кредита, както и според географската област и институционалния сектор на кредитополучателя.

Чл. 7. Институциите по чл. 2, ал. 1, т. 1 и 3 отчитат тримесечно чрез статистически форми пред БНБ:

1. (доп. – ДВ, бр. 21 от 2020 г.) размер на избрани балансови показатели от актива и пасива в детайлна географска структура по държави и за опре-

делени международни институции, както и в структура по първоначален матуриетет, валута и институционален сектор на контрагента;

2. (нова – ДВ, бр. 21 от 2020 г.) размер на емитираните електронни пари в структура по вид и валута;

3. (нова – ДВ, бр. 21 от 2020 г.) размер на кредитните линии, отчитани задебалансово в структура по валута, географска област и институционален сектор на контрагента;

4. (нова – ДВ, бр. 21 от 2020 г.) прекласификации на кредитните линии, отчитани задебалансово в структура по валута, географска област и институционален сектор на контрагента;

5. (придшна т. 2 – изм. и доп., ДВ, бр. 21 от 2020 г.) размер и брой на кредитите за нефинансови предприятия, финансови предприятия и домакинства и нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД), в структура по количествена категория, валута и икономическа дейност на контрагента;

6. (придшна т. 3 – изм. и доп., ДВ, бр. 21 от 2020 г.) размер и брой на кредитите за нефинансови предприятия, финансови предприятия и домакинства и НТООД в структура по първоначален матуриетет, валута, икономическа дейност на контрагента, цел на използване и формата на предоставяне на кредитите;

7. (придшна т. 4 – изм. и доп., ДВ, бр. 21 от 2020 г.) размер и брой на депозитите на нефинансови предприятия, финансови предприятия и домакинства и НТООД в структура по количествена категория, валута и икономическа дейност на контрагента;

8. (придшна т. 5 – изм. и доп., ДВ, бр. 21 от 2020 г.) размер и брой на депозитите на нефинансови предприятия, финансови предприятия и домакинства и НТООД в структура по вид на депозита, валута и икономическа дейност на контрагента.

Чл. 8. Институциите по чл. 2, ал. 1, т. 1 и 3 отчитат годишно чрез статистически форми пред БНБ:

1. (изм. – ДВ, бр. 21 от 2020 г.) избрани небалансови показатели според техния брой; информацията за брой клонове в страната се представя съгласно класификацията на териториалните единици за статистически цели в България;

2. избрани показатели за целите на структурната бизнес статистика, базирани на одитирани счетоводни данни от отчета за приходите и разходите.

Чл. 9. (1) Институциите по чл. 2, ал. 1, т. 2 отчитат месечно чрез статистически форми пред БНБ:

1. (изм. – ДВ, бр. 21 от 2020 г.) размер на активите от баланса в структура по първоначален матуриетет, валута, географска област и институционален сектор на контрагента за следните инструменти: парични сред-

ства в каса, депозити, репо сделки, кредити, дългове ценни книжа, акции и други капиталови инструменти, акции и дялове на фондове на паричния пазар, акции и дялове на инвестиционни фондове, нефинансови активи и други активи;

2. (доп. – ДВ, бр. 21 от 2020 г.) размер на пасивите от баланса в структура по първоначален матурирмет, валута, географска област и институционален сектор на контрагента за следните инструменти: депозити, репо сделки, кредити, издадени дългове ценни книжа, акции/дялове на ФПП и други пасиви;

3. (изм. – ДВ, бр. 21 от 2020 г.) размер на други активи и други пасиви в структура по вид, валута, географска област и институционален сектор на контрагента;

4. (изм. – ДВ, бр. 21 от 2020 г.) размер на начислените лихви по видовете активи и пасиви в структура по валута, географска област и институционален сектор на контрагента;

5. (изм. – ДВ, бр. 21 от 2020 г.) прекласификации по инструментите от актива и пасива на баланса в структура по първоначален матурирмет, валута, географска област и институционален сектор на контрагента;

6. (нова – ДВ, бр. 21 от 2020 г.) прекласификации на други активи и други пасиви в структура по вид, валута, географска област и институционален сектор на контрагента;

7. (нова – ДВ, бр. 21 от 2020 г.) прекласификации на начислените лихви по видовете активи и пасиви в структура по валута, географска област и институционален сектор на контрагента;

8. (нова – ДВ, бр. 21 от 2020 г.) корекции в стойността на инструментите от актива и пасива на баланса в структура по първоначален матурирмет, валута, географска област и институционален сектор на контрагента;

9. (нова – ДВ, бр. 21 от 2020 г.) корекции в стойността на други активи и други пасиви в структура по вид, валута, географска област и институционален сектор на контрагента.

(2) (доп. – ДВ, бр. 21 от 2020 г.) Институциите по чл. 2, ал. 1, т. 2 отчитат тримесечно чрез статистически форми пред БНБ размера на избрани балансови показатели от актива и пасива в детайлна географска структура по държави и за определени международни институции, както и в структура по първоначален матурирмет, валута и институционален сектор на контрагента.

(3) (Нова – ДВ, бр. 21 от 2020 г.) Институциите по чл. 2, ал. 1, т. 2 отчитат годишно чрез статистически форми пред БНБ избрани небалансови показатели според техния брой; информацията за брой клонове в страната се представя съгласно класификацията на териториалните единици за статистически цели в България.

Раздел II

Лихвена статистика

Чл. 10. (Изм. – ДВ, бр. 21 от 2020 г.) (1) За целите на лихвената статистика институциите по чл. 3 отчитат месечно пред БНБ статистически форми според резидентността на контрагентите: за резиденти на Република България и за резиденти на еврозоната.

(2) Статистическите отчетни форми за резиденти на Република България включват информация за:

1. лихвени проценти и обеми по нов бизнес по кредити, различни от обвърдграфт, за нефинансови предприятия в структура по период на първоначално фиксиране на лихвения процент, първоначален матурирмет (включително по прегоговорени кредити и по кредити за рефинансиране), количествена категория и валута;

2. лихвени проценти и обеми по нов бизнес по обезпечени кредити, различни от обвърдграфт, за нефинансови предприятия, в структура по период на първоначално фиксиране на лихвения процент, първоначален матурирмет, количествена категория и валута;

3. лихвени проценти и обеми по нов бизнес по кредити за потребление за домакинства и НТООД в структура по период на първоначално фиксиране на лихвения процент и валута (включително по обезпечени кредити); лихвени проценти и обеми по нов бизнес и годишен процент на разходите по първоначален матурирмет и валута (включително по прегоговорени кредити и по кредити за рефинансиране); лихвени проценти по салда по първоначален матурирмет и валута;

4. лихвени проценти и обеми по нов бизнес по жилищни кредити за домакинства и НТООД в структура по период на първоначално фиксиране на лихвения процент и валута (включително по обезпечени кредити); лихвени проценти и обеми по нов бизнес и годишен процент на разходите по първоначален матурирмет и валута (включително по прегоговорени кредити и по кредити за рефинансиране); лихвени проценти по салда по първоначален матурирмет и валута;

5. лихвени проценти и обеми по нов бизнес по други кредити за домакинства и НТООД (в т.ч. на работодатели и самонаети) в структура по период на първоначално фиксиране на лихвения процент и валута (включително по обезпечени кредити); лихвени проценти и обеми по нов бизнес по първоначален матурирмет и валута (включително по прегоговорени кредити и по кредити за рефинансиране); лихвени проценти по салда по първоначален матурирмет и валута;

6. лихвени проценти по салда по кредити, различни от обвърдграфт, за нефинансови предприятия и за домакинства и НТООД в структура по първоначален матурирмет, остатъчен матурирмет, срок до следваща промяна на лихвения процент и валута;

7. лихвени проценти по салда по овърнайт депозити, депозити, договорени за ползване след предизвестие (според срока на предизвещието), овърдрафт и кредити, предоставени чрез кредитни карти за нефинансови предприятия и за домакинства и НТООД в структура по валута;

8. лихвени проценти по нов бизнес и по салда, както и обеми по нов бизнес по депозити с договорен матуритет, репо сделки и задължения по кредити на нефинансови предприятия и на домакинства и НТООД в структура по първоначален матуритет и валута;

9. лихвени проценти и обеми по нов бизнес и по салда по срочни депозити на нефинансови предприятия и на домакинства и НТООД в структура по първоначален матуритет и валута.

(3) Статистическите отчетни форми за резиденти на еврозоната са със същия обхват съгласно ал. 2.

Раздел IIa

Статистика на междубанковия паричен пазар и на валутния пазар в страната

(Нов – ДВ, бр. 73 от 2018 г.)

Чл. 10а. (Нов – ДВ, бр. 73 от 2018 г.) (1) Институциите по чл. 3а, ал. 1 отчитат чрез статистическа форма пред БНБ осъществените сделки с контрагенти банки и клонове на чуждестранни банки, извършващи дейност на територията на страната, за:

1. предоставяне и получаване на левови депозити, валутни депозити и репо сделки;

2. предоставяне и получаване на левови лихвени суапове.

(2) Информацията по ал. 1 се подава в БНБ всеки работен ден и се отнася за сделките със сетълмент (вальор) през същия ден.

Чл. 10б. (Нов – ДВ, бр. 73 от 2018 г.) (1) Институциите по чл. 3а, ал. 2, т. 1 отчитат чрез статистически форми пред БНБ осъществените сделки за:

1. покупка и продажба на чуждестранна валута срещу левове с контрагенти БНБ, банки и клонове на чуждестранни банки, и с клиенти местни и чуждестранни лица, със срок на изпълнение спот и форуърд;

2. покупка и продажба на чуждестранна валута срещу левове чрез валутен суап с контрагенти банки и клонове на чуждестранни банки, и с клиенти местни и чуждестранни лица.

(2) Информацията по ал. 1 се подава в БНБ всеки работен ден и се отнася за сделките, осъществени през предходния работен ден.

Раздел III

Статистика на финансовите сметки

Чл. 11. За целите на статистиката на финансовите сметки институциите по чл. 4, т. 2 и 3 отчитат тримесечно чрез статистически форми пред БНБ поотделно за всяко инвестиционно дружество и договорен фонд:

1. размер на активите от баланса в структура по матуриретен, валута, географска област и институционален сектор на контрагента за следните инструменти: парични средства в каса, депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции, акции и други форми на собственост, репо сделки, финансови деривати, нефинансови и други активи;

2. размер на пасивите от баланса в структура по матуриретен, валута, географска област и институционален сектор на контрагента за следните инструменти: собствен капитал (в т.ч. основен капитал, резерви, финансов резултат), кредити, репо сделки, финансови деривати и други пасиви;

3. прекласификациите на активите и пасивите в структура по инструменти, матуриретен, валута, географска област и институционален сектор на контрагента.

Чл. 12. Институциите по чл. 4, т. 4 отчитат тримесечно чрез статистически форми пред БНБ:

1. размер на активите от баланса в структура по матуриретен, валута, географска област и институционален сектор на контрагента за следните инструменти: парични средства в каса, депозити, ценни книжа, различни от акции, акции и други форми на собственост, инвестиционни имоти, финансови деривати, вземания, нефинансови и други активи;

2. размер на пасивите от баланса в структура по матуриретен, валута, географска област и институционален сектор на контрагента за следните инструменти: собствен капитал (в т.ч. основен капитал, резерви, финансов резултат), кредити, финансови деривати, специализирани резерви, задължения към свързани предприятия, задължения към управляваните пенсионни фондове и други пасиви.

Чл. 13. Институциите по чл. 4, т. 5 отчитат тримесечно чрез статистически форми пред БНБ:

1. размер на активите от баланса в структура по матуриретен, валута, географска област и институционален сектор на контрагента за следните инструменти: парични средства в каса, депозити, ценни книжа, различни от акции, акции и други форми на собственост, инвестиционни имоти, финансови деривати, вземания и други активи;

2. размер на пасивите от баланса в структура по матуриретен, валута, географска област и институционален сектор на контрагента за следните инструменти: нетно участие на домакинствата в пенсионния фонд (нетекущи задължения), резерв за гарантиране на минимална доходност, текущи задължения, други пасиви;

3. трансакциите с местни и чуждестранни лица при предоставянето на осигурителни услуги;

4. получените доходи от инвестиции по вид на инвестицията – дългови ценни книжа, акции и дялове, банкови депозити, финансови деривати, репо сделки, инвестиционни имоти.

Чл. 14. Институциите по чл. 4, т. 6 отчитат тримесечно чрез статистически форми пред БНБ:

1. размер на активите от баланса в структура по матурирмет, валута, географска област и институционален сектор на контрагента за следните инструменти: парични средства в каса, депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции, акции и други форми на собственост, инвестиционни имоти, финансови деривати, вземания от преки застрахователни и здравноосигурителни операции и от презастрахователни операции, нефинансови и други активи;

2. размер на пасивите от баланса в структура по матурирмет, валута, географска област и институционален сектор на контрагента за следните инструменти: собствен капитал, кредити, ценни книжа, различни от акции, финансови деривати, застрахователни технически резерви, депозити, получени от презастрахователи, задължения по преки застрахователни и здравноосигурителни операции и от презастрахователни операции и други пасиви;

3. трансакции по услуги по видове застраховане и презастраховане;

4. трансакции на услуги, свързани със застраховане на нерезиденти по географска област на контрагента.

Чл. 15. Институциите по чл. 4, т. 7, чиято обща сума на активите към 31 декември на предходната година представлява след предварително подреждане в низходящ ред, направено от БНБ, първите 95% от общата сума на активите на цялата съвкупност, отчитат тримесечно чрез статистически форми пред БНБ:

1. размер на активите от баланса в структура по матурирмет, географска област и институционален сектор на контрагента за следните инструменти: кредити, репо сделки, ценни книжа, различни от акции, акции и други форми на собственост и други активи;

2. размер на пасивите от баланса в структура по матурирмет, географска област и институционален сектор на контрагента за следните инструменти: капитал и резерви, в т.ч. основен капитал и финансов резултат, кредити, издадени дългови ценни книжа и други пасиви;

3. вземанията си по договори за кредит в структура по матурирмет, географска област, институционален сектор и икономическа дейност на контрагента и качество на вземането; кредитите, предоставени на домакинства, се отчитат според целта на използване на кредита;

4. извършени погашения, изписвания, покупки и продажби на кредити в структура по географска област и институционален сектор на контрагента; кредитите, предоставени на домакинства, се отчитат според целта на използване на кредита.

Чл. 16. Институциите по чл. 4, т. 7, чиято обща сума на активите към 31 декември на преходната година представлява след предварително подреждане в низходящ ред, направено от БНБ, последните 5% от общата сума на активите на цялата съвкупност, отчитат годишно чрез статистически форми пред БНБ:

1. размер на активите от баланса в структура по матурирнет, географска област и институционален сектор на контрагента за следните инструменти: кредити, репо сделки, ценни книжа, различни от акции, акции и други форми на собственост и други активи;

2. размер на пасивите от баланса в структура по матурирнет, географска област и институционален сектор на контрагента за следните инструменти: капитал и резерви, в т.ч. основен капитал и финансов резултат, кредити, издадени дългови ценни книжа и други пасиви;

3. вземанията си по договори за кредит в структура по матурирнет, географска област, институционален сектор и икономическа дейност на контрагента и качество на вземането; кредитите, предоставени на домакинства, се отчитат според целта на използване на кредита;

4. извършени погашения, изписвания, покупки и продажби на кредити в структура по географска област и институционален сектор на контрагента, както и според целта на използване на кредитите, предоставени на домакинства.

Чл. 17. Институциите по чл. 4, т. 8 отчитат тримесечно чрез статистически форми пред БНБ:

1. размер на активите от баланса в структура по матурирнет, валута, географска област и институционален сектор на контрагента за следните инструменти: депозити, секюритизирани кредити, ценни книжа, различни от акции, акции и други форми на собственост, други секюритизирани активи, дълготрайни активи, финансови деривати и други активи; секюритизираните кредити и другите секюритизирани активи се посочват и според институционалния сектор на инициатора;

2. размер на пасивите от баланса в структура по матурирнет, валута, географска област и институционален сектор на контрагента за следните инструменти: капитал и резерви, кредити, издадени дългови ценни книжа, финансови деривати и други пасиви;

3. допълнителни позиции към размера на секюритизираните кредити в структура по валута, географска област и институционален сектор на инициатора и на контрагента;

4. финансовите трансакции по инструментите в актива и пасива от баланса в структура по матурирeт, валута, географска област и институционален сектор на контрагента; финансовите трансакции по секюриритизирани кредити и другите секюриритизирани активи се посочват и според институционалния сектор на инициатора;

5. допълнителни позиции към трансакциите по секюриритизирани кредити в структура по валута, географска област и институционален сектор на инициатора и на контрагента;

6. промените в балансовата стойност на секюриритизирани кредити, които не се дължат на финансови трансакции, а са в резултат на отписване/намаление на стойността на кредита.

Чл. 18. Институциите по чл. 4, т. 9 отчитат тримесечно чрез статистически форми пред БНБ:

1. размер на активите от баланса в структура по матурирeт, географска област и институционален сектор на контрагента за следните инструменти: кредити, репо сделки, ценни книжа, различни от акции, акции и други форми на собственост и други активи; кредитите, предоставени на домакинства, се отчитат по цел на използване на кредита;

2. размер на пасивите от баланса в структура по матурирeт, географска област и институционален сектор на контрагента за следните инструменти: кредити, издадени дългови ценни книжа, други пасиви и капитал и резерви, в т.ч. основен капитал и финансов резултат;

3. нетната стойност на размера на лизинговите вземания по договори за финансов лизинг към края на отчетния период в структура по вид на актива, матурирeт и качество на вземането; като допълнителна позиция се посочва общата сума на извършените през съответния период погашения на главница по вземания по финансов лизинг;

4. нетната стойност на размера на лизинговите вземания по договори за финансов лизинг към края на отчетния период в структура по географска област, институционален сектор, икономическа дейност на лизингополучателя и по матурирeт и качество на вземането;

5. нетната стойност на размера на лизинговите вземания по договори за финансов лизинг, за които доставката на лизинговия актив е извършена през отчетния период в структура по вид на актива и матурирeт;

6. нетната стойност на размера на лизинговите вземания по договори за финансов лизинг, за които доставката на лизинговия актив е извършена през отчетния период в структура по географска област, институционален сектор, икономическа дейност на лизингополучателя и по матурирeт на вземането;

7. балансовата стойност на активите, отгадени по договори за оперативен лизинг към края на отчетния период, в структура по вид на актива и матурирeт;

8. балансовата стойност на активите, отгадени по договори за оперативен лизинг през отчетния период, в структура по вид на актива и матуритет.

Чл. 19. Институциите по чл. 2, ал. 1, т. 1 и чл. 4, т. 10 отчитат тримесечно чрез статистически форми пред БНБ:

1. брутния размер на вземанията по сделки за цесия, които не произтичат от договори за факторинг, в т.ч. на вземания по предоставени стоки и услуги, в началото и в края на отчетния период, общо за всички институционални сектори и в структура за сектор „гържавно управление“; изрично се посочва брутният размер на вземанията по сделки за цесия с матуритет до 1 година;

2. финансовите трансакции (придобити вземания, изплатени задължения и прехвърлени вземания) и други изменения (отписвания/намаления на стойността на прехвърлените вземания по договори за цесия), в т.ч. на вземания по предоставени стоки и услуги през отчетния период, общо за всички институционални сектори и в структура за сектор „гържавно управление“; изрично се посочват трансакциите и другите изменения на вземанията по сделки за цесия с матуритет до 1 година;

3. брутния размер на вземанията по факторингови сделки, в т.ч. без регрес, в началото и в края на отчетния период, общо за всички институционални сектори и в структура за сектор „гържавно управление“;

4. финансовите трансакции (прехвърлени от доставчици на фактора вземания по сключени факторингови сделки, изплатени фактури от платците, прехвърлени обратно към доставчиците вземания и получени кредитни известия) и други изменения (отписвания/намаления на стойността по прехвърлени вземания по факторингови сделки), в т.ч. без регрес, през отчетния период, общо за всички институционални сектори и в структура за сектор „гържавно управление“.

Чл. 20. Институциите по чл. 4, т. 2, 3 и 11 отчитат месечно чрез статистически форми пред БНБ, поотделно за всяко инвестиционно дружество, договорен фонд и фонд на паричния пазар, информация за брой и стойност на емитираните от тях акции и дялове в началото и в края на отчетния период, брой и стойност на новоемитирани и обратно изкупени акции и дялове през отчетния период и изплатени дивиденди през отчетния период.

Чл. 21. Българската народна банка може да извършва периодични статистически изследвания с цел събиране на допълнителна статистическа информация по ред, определен от подуправителя на БНБ, ръководещ управление „Банково“.

*Глава трета***ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА**

Чл. 22. Предоставянето на информация от институциите по чл. 4, т. 1 се извършва в съответствие с меморандуми за сътрудничество и обмен на информация, сключени между БНБ и съответната институция.

Чл. 23. (1) Статистическите форми по глава втора се предоставят в управление „Банково“ на БНБ в следните срокове:

1. по чл. 6, чл. 9, ал. 1 и чл. 10 – до края на седмия работен ден на месеца, следващ края на отчетния месец;

2. по чл. 7 и чл. 9, ал. 2 – до края на петнадесетия работен ден на месеца, следващ края на отчетното тримесечие;

3. (доп. – ДВ, бр. 21 от 2020 г.) по чл. 8, т. 1 и чл. 9, ал. 3 – до края на четириседмия работен ден, следващ края на отчетната година;

4. по чл. 8, т. 2 – до 31 август на годината, следваща края на отчетната година;

5. по чл. 11, 15, 18 и 19 – до 15-о число на месеца, следващ края на отчетното тримесечие;

6. по чл. 12, 13 и 17 – до 20-о число на месеца, следващ края на отчетното тримесечие;

7. по чл. 14 – до 25-о число на месеца, следващ края на отчетното тримесечие;

8. по чл. 16 – до 31 януари на годината, следваща края на отчетната година;

9. по чл. 20 – до 10-о число на месеца, следващ края на отчетния месец.

10. (нова – ДВ, бр. 73 от 2018 г.) по чл. 10а – до края на текущия работен ден;

11. (нова – ДВ, бр. 73 от 2018 г.) по чл. 10б – до 13.30 ч. на работния ден, следващ края на отчетния ден.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 73 от 2018 г.) За край на отчетния период се счита последният календарен ден за съответния месец, тримесечие или година освен за целите на чл. 10а и 10б, при които за край на отчетния период се счита крайното приключване на системния ден на Системата за брутен сетълмент в реално време (РИНГС) за съответния ден.

(3) (Доп. – ДВ, бр. 21 от 2020 г.) Размерът на активите и пасивите се отчита към края на отчетния период, а трансакции, прекласификации, отписвания, корекции в стойността и други изменения в размера на активите и пасивите, както и информацията за нов бизнес се отчитат за целия отчетен период.

(4) В срок до 28 февруари на всяка година БНБ извършва оценка на балансовите показатели на небанковите финансови посредници, специализирани в кредитиране, с изключение на лизинговете дружества и информира всяко

от тях относно честотата на предоставяне на информация за следващата година.

Чл. 24. (Доп. – ДВ, бр. 73 от 2018 г.) Информацията в статистическите форми по глава втора се предоставя в левова равностойност, с изключение на информацията по чл. 10а и чл. 10б, която се представя в оригинална валута. Превалутирането на информацията за размер към края на отчетния период се извършва, като се използват официалните валутни курсове на БНБ към края на отчетния период. Превалутирането на информацията за трансакции се извършва по текущия валутен курс към датата на сепаратмент или по средномесечния валутен курс за месеца, в който е осъществена трансакцията.

Чл. 25. (1) Подуправителят на БНБ, ръководещ управление „Банково“, определя с указания образците на статистически форми по глава втора, реда и начина за тяхното подаване и методологическите и техническите ръководства за тяхното попълване и предоставяне.

(2) Образците на статистическите форми и указанията по ал. 1 се публикуват на интернет страницата на БНБ, рубрика „Статистика“, подрубрика „Статистически форми и указания“.

Чл. 26. (1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 73 от 2018 г.) Събраната по тази наредба информация се използва от БНБ за статистически цели и за изпълнение на нейните функции по осъществяване на надзор върху дейността на банките и поддържане стабилността на банковата система, за целите на реструктурирането на кредитните институции, за икономически изследвания и макроикономическо прогнозиране, както и за изготвяне на индекси.

(2) Българската народна банка може да предоставя на други лица и институции само обобщени отчети, които не позволяват идентификация на лицата, предоставили статистическата информация, и при спазване на чл. 25 от Закона за статистиката.

Глава четвърта

КОНТРОЛ ВЪРХУ ИНФОРМАЦИЯТА

Чл. 27. (1) Българската народна банка извършва контрол върху предоставената информация, както следва:

1. формален контрол – автоматизиран контрол за задължително попълване на изискваните в статистическите форми полета, спазване на форматите и съответствие с номенклатурите за класификация по инструменти, институционални сектори, географска област, икономическа дейност на контрагента, валута, матурирнет и качеството на активите;

2. логически контрол – контрол за икономическия смисъл на предоставената статистическа информация, който представлява експертна оценка и анализ на изпратените форми, съгласно предварително определени в указанията по чл. 25, ал. 1 от БНБ критерии за същественост.

(2) Българската народна банка извършва съпоставяне на информацията, предоставена по тази наредба, с тази, събирана по реда на Наредба № 27 от 2014 г. на БНБ за статистиката на платежния баланс, международната инвестиционна позиция и статистиката на ценните книжа и с друга информация, събирана от БНБ, както и с публично достъпна такава.

(3) Подуправителят, ръководещ управление „Банково“, или оправомощено от него лице може да изисква от лицата, податели на статистическа информация, отстраняване на несъответствия, свързани с предоставените по тази наредба отчети, както и да изисква друга обяснителна информация (включително данни) или документи от значение за статистическата отчетност по тази наредба.

Чл. 28. (1) Институциите по чл. 2–4 създават необходимата вътрешна организация с цел осигуряване предоставянето на навременна, пълна, точна и достоверна информация, отговаряща на изискванията на БНБ, за подготовка и предоставяне на отчетите по парична и лихвена статистика и по статистика на финансовите сметки.

(2) В случай на установяване на съществено отклонение съгласно критериите за същественост по чл. 27, ал. 1, т. 2 институциите по чл. 2–4 предоставят допълнителна обяснителна информация и данни.

(3) Институциите по чл. 2–4 информират своевременно БНБ при установяване на неточности, пропуски и/или грешки във вече предоставените статистически форми и предприемат съответните мерки за тяхното отстраняване. Предоставянето на коригирани статистически форми следва да бъде придружено от обяснителна информация.

Глава пет

ПРЕОБРАЗУВАНЕ

Чл. 29. (1) В случай на преобразуване на лицата по чл. 2, ал. 1, чл. 3 и 4 те уведомяват БНБ в срок до 3 дни след вземане на решението за преобразуване.

(2) Българската народна банка уведомява лицата по ал. 1 за действията, които се предвиждат с цел изпълнение на посочените в тази наредба изисквания за статистическа отчетност.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. „Банки“ са лица, получили лиценз за банка от БНБ по смисъла на чл. 2 от Закона за кредитните институции (ЗКИ).

2. „Клонове на чуждестранни банки, извършващи дейност на територията на страната“ са:

а) клонове на банки от сръжави членки, извършващи дейност на територията на Република България по реда на чл. 20 и 21 от ЗКИ;

б) клонове на банки от трети държава, получили лиценз от БНБ по реда на чл. 17 от ЗКИ.

3. (изм. – ДВ, бр. 21 от 2020 г.) „Фондове на паричния пазар“ са колективни инвестиционни схеми, които отговарят на изисквания в съответствие с Регламент (ЕС) № 2017/1131 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2017 г. относно фондовете на паричния пазар.

4. „Други депозитни институции“ са местните финансови посредници по смисъла на чл. 1а, т. 2а (ii) на Регламент (ЕС) № 1071/2013 на Европейската централна банка от 24 септември 2013 г. относно баланса на сектор „Парично-финансови институции“ (преработен текст), (ЕЦБ/2013/33).

5. „Колективни инвестиционни схеми“ са тези по смисъла на чл. 4 от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, учредени като инвестиционни дружества и договорни фондове, различни от фондовете на паричния пазар.

6. „Дружествата със специална инвестиционна цел“ са дружества по смисъла на чл. 3 от Закона за дружествата със специална инвестиционна цел, чиято основна дейност е секюритизация на вземания.

7. „Управляващи дружества“ са тези по смисъла на чл. 86 от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране.

8. „Застрахователи и презастрахователи“ по смисъла на чл. 12, ал. 1 и 2 от Кодекса за застраховането.

9. „Пенсионноосигурителни дружества“ са тези по смисъла на чл. 121 от Кодекса за социално осигуряване.

10. „Фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване“ са тези по смисъла на чл. 133 от Кодекса за социално осигуряване.

11. „Фондове за допълнително доброволно пенсионно осигуряване“ са тези по смисъла на чл. 214 от Кодекса за социално осигуряване.

12. „Небанкови финансови посредници, специализирани в кредитиране“ са тези по смисъла на чл. 3, ал. 1, т. 3 от ЗКИ.

13. „Дружества, чиято основна дейност е финансов лизинг“ са финансовите институции, извършващи дейностите по чл. 2, ал. 2, т. 6 от ЗКИ.

14. „Дружества, чиято основна дейност е факторинг“ са финансовите институции, извършващи дейностите по чл. 2, ал. 2, т. 12 от ЗКИ, включително за вземанията, възникнали по повод предоставяне на стоки и/или услуги при условията на отложено плащане.

15. „Местно лице“ или „резидент“ е понятие по смисъла на § 1, т. 2 от допълнителната разпоредба на Валутния закон.

16. „Чуждестранно лице“ или „нерезидент“ е понятие по смисъла на § 1, т. 3 от допълнителната разпоредба на Валутния закон.

17. Дефинициите на „институционален сектор“ и „инструмент“, „салдо“, „трансакция“ и „прекласификация“ са съгласно Регламент (ЕС)

№ 549/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. относно Европейската система от национални и регионални сметки в Европейския съюз (ЕСС 2010).

18. „На консолидирана основа“ е елиминиране на реципрочните (взаимните) финансови трансакции и съответно активи и пасиви между определени групи статистически единици.

19. (изм. – ДВ, бр. 21 от 2020 г.) „Нов бизнес“ е всяко ново споразумение между клиента и отчетната единица. Нови споразумения са договори, които за първи път определят лихвения процент, сроковете и условията по депозита, репо сделката или кредита. Ново споразумение е и всяко преговаряне на лихвения процент, сроковете и/или други условия по вече съществуващ договор, извършено с активното участие на клиента, когато в договора не е изразено предварителното съгласие на поне една от страните за извършване на конкретна промяна в дадено условие. Обърнатите депозити, депозитите, договорени за ползване след предизвестие, както и обвързваните образуват обособена група инструменти, за която лихвената статистика по салда и по нов бизнес съвпада.

20. Икономическата дейност на контрагента се определя съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД – 2008) на Националния статистически институт.

21. (изм. – ДВ, бр. 73 от 2018 г.) „Контрагент“ е институционална единица, която е страна по инструмент или сделка или е свързана със страна по инструмент или сделка.

22. (изм. – ДВ, бр. 21 от 2020 г.) „Нетна стойност на лизингово вземане по договори за финансов лизинг“ е по смисъла на МСФО 16 Лизинг.

23. „Структурната бизнес статистика“ е съгласно Регламент (ЕО) № 295/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2008 г. относно структурната бизнес статистика (и последващите изменения).

24. (изм. – ДВ, бр. 21 от 2020 г.) „Секюритизация“ представлява трансакция, която е „традиционна секюритизация“ по смисъла на чл. 2 (9) от Регламент (ЕС) № 2017/2402 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2017 г. за определяне на обща рамка за секюритизациите и за създаване на специфична рамка за опростени, прозрачни и стандартизирани секюритизации и за изменение на директиви 2009/65/ЕО, 2009/138/ЕО и 2011/61/ЕС и регламенти (ЕО) № 1060/2009 и (ЕС) № 648/2012 или „секюритизация“ съгласно чл. 1, т. 2 от Регламент (ЕС) № 1075/2013 на Европейската централна банка от 18 октомври 2013 г. относно статистиката на активите и пасивите на дружествата със специална инвестиционна цел, занимаващи се със секюритизационни трансакции (ЕЦБ/2013/40).

25. (нова – ДВ, бр. 21 от 2020 г.) „Инициатор“ е съгласно чл. 1, т. 3 от Регламент (ЕС) № 1075/2013 на Европейската централна банка от 18 октомври 2013 г. относно статистиката на активите и пасивите на групите

жествата със специална инвестиционна цел, занимаващи се със секюритизационни трансакции (ЕЦБ/2013/40).

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 42 от Закона за Българската народна банка и е приета с Решение № 78 от 29 март 2018 г. на Управителния съвет на Българската народна банка.

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 17 от 2018 г. за паричната и лихвената статистика и статистиката на финансовите сметки

(Обн. – ДВ, бр. 73 от 4 септември 2018 г.)

.....

Заключителна разпоредба

§ 8. Тази наредба се издава на основание чл. 42 от Закона за Българската народна банка и е приета с Решение № 223 от 22 август 2018 г. на Управителния съвет на Българската народна банка.

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 17 от 2018 г. за паричната и лихвената статистика и статистиката на финансовите сметки

(Обн. – ДВ, бр. 21 от 13 март 2020 г.)

.....

Заключителна разпоредба

§ 8. Тази наредба се издава на основание чл. 42 от Закона за Българската народна банка, приета е с Решение № 69 от 27 февруари 2020 г. на Управителния съвет на Българската народна банка.

